

Měsíčník EU aktualit

číslo 60,
září 2008

- strana 2** | Do roku 2060 se má počet lidí nad 65 let v EU zdvojnásobit
- strana 3** | Francie chce více diskutovat s Evropskou centrální bankou
- strana 5** | Automobilky mají zatím k plnění chystaných emisních cílů daleko
- strana 6** | EU chystá další regulaci mobilních telefonních služeb
- strana 9** | Téma měsíce:
Aktuální trendy zaměstnanosti v Evropské unii

Česká spořitelna, a.s.
Poláčkova 1976/2
140 00 Praha 4
tel.: +420 261 073 308
fax: +420 261 073 004
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Petr Zahradník
manažer EU Office
+420 261 073 019, pzahradnik@csas.cz

Jan Jedlička
+420 261 073 484, jjedlicka@csas.cz

Alena Smolíková
+420 261 073 308, asmolikova@csas.cz

KORPORÁTNÍ FINANCOVÁNÍ

Filip Husák
specialista EU Programu Business
+420 261 072 575, fhusak@csas.cz

FINANCOVÁNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU

Milan Kutnar
specialista EU Programu Region
+420 261 072 536, mkutnar@csas.cz

RAVEN EU ADVISORY

Lukáš Němec
dotace EU pro podnikatelské subjekty
+420 542 210 243, nemec@raven.cz

Michal Pluta
dotace EU pro veřejný a neziskový sektor
+420 221 615 157, pluta@raven.cz

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování Vašich rozvojových plánů? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na výše uvedené kontakty.

Obsahovým partnerem rubriky Události je internetový portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážený čtenáři,

měsíc září neznamena pouze návrat školáků a studentů do školních lavic, ale i konec dovolené či prázdnin – byť na rozdíl od školství pouze srpnových – pro klíčové instituce Evropské unie.

A již první zářijový den bylo co řešit. Francouzský prezident Nicolas Sarkozy svolal mimořádné zasedání Evropské rady, na němž se lídři jednotlivých členských států měli vyjádřit k rusko-gruzínskému konfliktu. Před summitem nebyla o silácká slova na adresu Ruska nouze, nicméně závěr jednání lze charakterizovat jako opatrný pragmatismus. Základní cíl, nalezení společného postoje k rusko-gruzínskému konfliktu, se evropským politikům v Bruselu podařilo splnit. Hlavním výsledkem summitu je požadavek, aby Rusko splnilo i zbývající dva body šestibodového mírového plánu. Dokud Rusko podmínky dané smlouvou o příměří zcela nesplní, pozastavuje EU jednání o strategickém partnerství.

Irové si v srpnu, zdá se, začínají otevírat dveře k opakovanému všelidovému hlasování o již zde jednou odmítnuté Lisabonské smlouvě. Irský ministr pro evropské záležitosti prezentoval svůj „soukromý názor“, podle něhož by referendum bylo „přiměřenou odpovědí“ na situaci, v níž se Irsko po červnovém „ne“ nachází. Dodal ovšem, že jde pouze o jeho soukromý názor. Pokud se Irsko nechce izolovat od zbytku Unie – za předpokladu, že smlouvu ratifikují i dva poslední státy Evropské unie Švédsko a Česká republika – jeví se to jako jedna z nejpravděpodobnějších variant. Otázkou je, jak se k opakování referenda postaví irští občané. Precedens z minulosti již existuje. V červnu 2001 neprošla irským referendem Dohoda z Nice, aby byla o rok později v říjnu opakovaným všelidovým hlasováním schválena.

Příliš optimismu do budoucna nezbuzuje nejnovější demografická projekce Eurostatu, podle které do roku 2060 Evropa naplno potvrdí své přívzisko „starý kontinent“. Díky migraci ze třetích zemí bude podle statistiků žít v Evropské unii sice o cca 10 milionů obyvatel více (ČR jde proti tomuto trendu s očekávaným poklesem obyvatelstva o 830 tisíc na 9,5 milionu), avšak jejich věková struktura bude vysoce nepříznivá. Do roku 2060 má být každý třetí Evropan starší 65 let a nynější poměr čtyř lidí v produktivním věku na jednoho důchodce poklesne na pouhé dva. Netřeba zdůrazňovat negativní dopady na veřejné finance, penzijní systémy, zdravotnictví, apod.

V rámci rubriky Téma jsme se opět zaměřili na trh práce, který v poslední době pod vlivem globalizace i demografických výzev zavádí četné inovace ve formě pracovně-právních vztahů i v organizaci pracovní doby.

Zároveň mi dovoluňte poděkovat Vám za účast v anketě ke kvalitě našich reportů. Sebrané informace, ať již kladného či negativního vyznění, jsou pro nás cennou zpětnou vazbou, s kterou hodláme do budoucna hodně pracovat. První změny obsahové stránky Měsíčníku EU aktualit naleznete již v příštím říjnovém čísle, do konce roku projdou zásadní změnou i naše webové stránky www.csas.cz/eu.

Příjemný a pohodový návrat z dovolených a prázdnin Vám přeje

Petr Zahradník

v Irsku se již pomalu začíná rozbíhat diskuse, co dál v procesu ratifikace již jednou v referendu odmítnuté Lisabonské smlouvy. Irští politici začínají připravovat veřejnost na opakování všelidového hlasování. Eurostat ve své demografické projekci nakreslil ponurý výhled: do roku 2060 má být každý třetí občan Evropské unie starší 65 let. Německá vláda chce prosadit kontroverzní zákon, podle kterého by mohla zablokovat zahraniční akvizice německých firem realizované zahraničními státními suverénními fondy.

POLITIKA

Irsko začíná diskutovat o druhém referendu k Lisabonské smlouvě

Podle irského ministra pro evropské záležitosti Dicka Roche by referendum bylo „přiměřenou odpovědí“ na situaci, v níž se Irsko po červnovém „ne“ nachází. Dodal ovšem, že jde pouze o jeho soukromý názor.

Irsko se dostalo do centra pozornosti poté, co **irští voliči 12. června 2008 v referendu odmítli** dlouho připravovanou Lisabonskou smlouvu, jejímž cílem je mimo jiné zefektivnění rozhodovacích procesů v evropských institucích a posílení hlasu Unie vůči třetím zemím. Politici dosud odmítali možnost druhého referenda komentovat v obavě, že by si veřejnost jejich podporu vykládala jako neúctu k postoji, který občané vyjádřili v referendu.

Irský ministr pro evropské záležitosti Dick Roche ale o víkendu irským médiím řekl, že nemá-li země zůstat izolovaná v táboru „dogmatických euroskeptiků“, **bude třeba vyhlásit nové referendum**. Nejprve je podle něj zapotřebí zahájit „informovanou politickou diskusi“ o možnostech, které má nyní Irsko k dispozici. Roche ovšem odpůrce Lisabonské smlouvy upozornil, že mezi ostatními členskými zeměmi není vůle text smlouvy znovu projednávat.

Evropská unie **očekává vyjádření Irska k dalšímu postupu** v procesu ratifikace Lisabonské smlouvy na říjnovém summitu Evropské rady. Nemá jít ovšem o konečný plán. Ten by země měla Unii předložit až v prosinci.

Ratifikační proces Lisabonské smlouvy

Země	Stav ratifikace	Země	Stav ratifikace
Maďarsko	ano, 6.2.2008	Lucembursko	ano, 29.5.2008
Malta	ano, 6.2.2008	Estonsko	ano, 11.6.2008
Francie	ano, 14.2.2008	Finsko	ano, 11.6.2008
Rumunsko	ano, 11.3.2008	Řecko	ano, 11.6.2008
Polsko*)	ano, 2.4.2008	Irsko	ne, 12.6.2008
Slovensko	ano, 10.4.2008	Kypr	ano, 3.7.2008
Portugalsko	ano, 23.4.2008	Nizozemsko	ano, 8.7.2008
Slovinsko	ano, 24.4.2008	Belgie	ano, 10.7.2008
Bulharsko	ano, 28.4.2008	Španělsko	ano, 15.7.2008
Lotyšsko	ano, 8.5.2008	Velká Británie	ano, 16.7.2008
Litva	ano, 8.5.2008	Itálie	ano, 8.8.2008
Rakousko	ano, 13.5.2008	Švédsko	v procesu
Německo*)	ano, 23.5.2008	ČR	v procesu
Dánsko	ano, 29.5.2008		

Zdroj: www.europa.eu

Irové již jednou ratifikaci základní smlouvy EU odmítli, když v červnu 2001 **neprošla referendem Dohoda z Nice**, aby ji o rok později v říjnu opakovaným všelidovým hlasováním schválili. Podmínkou případného dalšího referenda v Irsku je

však **schválení Lisabonské smlouvy ve všech zbývajících 26 státech EU**. Z nich nebylo dosud rozhodnuto pouze ve Švédsku a v České republice, ostatní řekly smlouvě ano. V České republice se stále čeká na vyjádření Ústavního soudu, zda některá ustanovení smlouvy nejsou v rozporu s českou ústavou. Domníváme se, že i kdyby se referendum v Irsku v příštím roce opakovalo, jeho výsledek je krajně nejistý.

http://europa.eu/lisbon_treaty/countries/index_en.htm

<http://www.euractiv.cz/budoucnost-eu/clanek/irsko-zacina-diskutovat-o-druhem-referendu-k-lisabonske-smlouve>

Do roku 2060 se má počet lidí nad 65 let v EU zdvojnásobit

Od roku 2015 má být v Evropské unii počet úmrtí vyšší, než počet nově narozených. Do roku 2060 má být navíc **každý třetí Evropan starší 65 let**. S tím, jak se prodlužuje délka života a evropské země vykazují stabilně nízkou míru porodnosti, se přirozený růst populace v roce 2015 zastaví a od roku 2035 nebude tento vývoj schopen zvrátit ani příliv migrantů. Uvádí to zpráva evropského statistického úřadu Eurostat.

Ze současných trendů vyplývá, že během následujících padesáti let poklesne nynější poměr čtyř lidí v produktivním věku na jednoho důchodce na pouhé dva. To pro penzijní systémy na evropském kontinentu představuje **časovanou bombu**, píše se ve zprávě.

Situace bude přitom **nejhorší v nových členských státech včetně ČR**. Demografický šok by měly naopak zmírnit takové země, jako je Dánsko, Irsko, Kypr, Lucembursko a Velká Británie, kde bude růst populace i nadále silný, zejména díky vysokému přílivu migrantů.

Podle odhadů se z **Velké Británie stane nejlidnatější země** Evropské unie s 77 miliony obyvatel, v dosud nejlidnatějším Německu populace do roku 2060 poklesne na 70,7 milionů.

Přestože Evropská komise upozorňuje, že tyto odhady nemusejí být přesné, **varuje zároveň před zátěží**, kterou bude proces stárnutí populace nevyhnutelně mít pro ekonomiku, rozpočet, zdravotnické a penzijní systémy. „Zabýváme se nyní otázkou, zda budou členské země schopné platit své náklady, které se stárnutím populace souvisejí,“ uvedla mluvčí Komise během tiskové konference.

Evropa čím dál více potvrzuje své přívzvisko „starý kontinent“. Stárnutí populace se **do budoucna stane jednou z největších výzev**. Řešení bude spočívat v kombinaci propopulačních opatření, dalšího povzbuzování imigrace (příkladem je u nás nedávno schválený kontroverzní projekt Zelených karet) ze zemí mimo Evropskou unii a přijetí nástrojů pro zvýšení zaměstnanosti starších osob.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=ST/AT/08/119>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/do-roku-2060-se-ma-pocet-lidi-nad-65-let-zdvojnasoit-hrozi-penzijni-krize>

Odhadovaný počet obyvatel Evropské unie

	2008	2060	Změna
Velká Británie	61 270	76 677	25,1%
Francie	61 876	71 800	16,0%
Německo	82 179	70 759	-13,9%
Itálie	59 529	59 390	-0,2%
Španělsko	45 283	51 913	14,6%
Polsko	38 116	31 139	-18,3%
Rumunsko	21 423	16 921	-21,0%
Nizozemsko	16 404	16 596	1,2%
Belgie	10 656	12 295	15,4%
Portugalsko	10 617	11 265	6,1%
Řecko	11 217	11 118	-0,9%
Švédsko	9 183	10 875	18,4%
ČR	10 346	9 514	-8,0%
Rakousko	8 334	9 037	8,4%
Maďarsko	10 045	8 717	-13,2%
Irsko	4 415	6 752	52,9%
Dánsko	5 476	5 920	8,1%
Bulharsko	7 642	5 485	-28,2%
Finsko	5 300	5 402	1,9%
Slovensko	5 399	4 547	-15,8%
Litva	3 365	2 548	-24,3%
Slovinsko	2 023	1 779	-12,1%
Lotyšsko	2 269	1 682	-25,9%
Kypr	795	1 320	66,0%
Estonsko	1 339	1 132	-15,5%
Lucembursko	482	732	51,9%
Malta	410	405	-1,2%
EU27	495 394	505 719	2,1%

Zdroj: Eurostat

JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Německo představilo zákon blokující zahraniční převzetí

Zákon s cílem **zabránit převzetí německých společností** ze strategických průmyslových odvětví zahraničním investorem schválila německá vláda. A to i přesto, že německé podnikatelské asociace upozorňovaly na jeho rozpor s volným pohybem kapitálu v Evropské unii.

Legislativní iniciativa je primárně zaměřena **proti státem ovládaným suverénním fondům** ze zemí jako je Abu Dhabi, Saudská Arábie, Rusko či Čína, aby nemohly ovládnout německé strategické odvětví jako jsou telekomunikace, energetika či bankovníctví.

V případě přijetí zákona bude mít německá vláda **právo zamítnout jakoukoliv koupi čtvrtinového a většího podílu** v německých společnostech investorem mimo Evropskou unii

a Evropské sdružení volného obchodu (ESVO), pokud uzná, že to představuje riziko pro národní bezpečnost.

Podnikatelské kruhy se obávají, že nový zákon vystraší investory a odradí je od investování v Německu, podle ministra hospodářství Michaela Glose bude však uplatňován pouze v ojedinělých případech a **většina zahraničních investic tím nebude ovlivněna**.

Německý případ je skutečně v **rozporu s legislativou EU upravující volný pohyb kapitálu**. Na druhou stranu stále více států požaduje nástroje, jak omezit vliv bohatých suverénních fondů vlastněných asijskými státy, které při řízení společností nemusí vždy uplatňovat čistě podnikatelská kritéria.

Do budoucna se bude vytvářet tlak na vydání podobné protekcionistické normy platné pro celou Evropskou unii. První vlaštkou v tomto směru je návrh Evropské komise z loňského února, aby suverénní fondy zveřejňovaly jak své investiční cíle a vazby na své zřizovatelské vlády, tak i svou velikost či strukturu spravovaných aktiv.

http://www.bmwi.de/BMWi/Navigation/Presse/pressemitteilung_en.did=266018.html

<http://www.euractiv.com/en/financial-services/germany-unveils-law-block-foreign-takeovers/article-174818>

EKONOMIKA A EURO

Francie chce více diskutovat s ECB

Ministryně hospodářství Francie Christine Lagarde se nechala slyšet, že **je třeba projednávat jednotlivé kroky ECB** na evropské úrovni.

Evropské hospodářství právě prožívá těžké chvíle – **zpomalující dynamiku hospodářského růstu balancující na hraně recese** doprovází stále velice vysoké úrovně inflace. Ta v srpnu představovala 3,8 %, tedy o 1,8 % více než by podle ECB bylo záhodno.

Právě vysoká inflace neumožňuje frankfurtským bankéřům přistoupit ke snížení základní úrokové sazby. Ta nyní dosahuje sedmiletého maxima a má hodnotu 4,25 %. A v nejbližší době drtivá **většina analytiků neočekává její změnu**.

Politika ECB je dlouhodobě trnem v oku některým evropským politikům, především pak francouzskému prezidentu Sarkozymu. Ten požaduje větší transparentnost ECB v tom smyslu, že by **do jejího chodu více mluvili politici**.

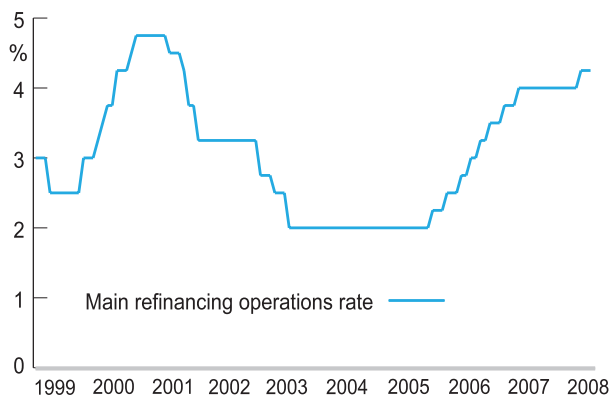
Nové návrhy na úpravu role ECB spatří světlo světa už brzy – na zasedání ministrů financí sedmadvacítky, které se koná 12. a 13. září v Nice. Jakým směrem by měly mířit poodhalila v dnešním rozhovoru pro La Tribune francouzská Ministryně hospodářství Christine Lagarde: „Navrhu našim partnerům **reformu ve vztazích mezi ECB a Evropskou investiční bankou**. Musíme zvláště v tomto období poklesu být schopni intenzivnějšího dialogu s institucemi, které definují evropskou monetární politiku.“

Od začátku srpna v EU platí reforma trhu s vínem, jejímž cílem je učinit evropské víno konkurenceschopnější na globálním trhu, aniž by byla potřeba vyplácet více dotací. Podle průběžných statistických dat má většina evropských automobilek ještě daleko ke splnění připravovaného maximálního limitu na emise oxidu uhličitého z automobilů ve výši 130 gramů na ujetý kilometr. Evropská komise navrhuje zjednodušit legislativu na ochranu ozonoféry.

Evropská centrální banka si za necelých deset let své existence vydobyla **slušnou reputaci nezávislé důvěryhodné bankovní instituce**. Snahy dostat ji pod kontrolu politiků by byly kontraproduktivní, neboť by si ztráta její důvěryhodnosti v očích finančních trhů vyžádala budoucí zvýšení nákladů při výkonu měnové politiky. Věříme, že iniciativa Francie se nedočká pochopení racionálně uvažujících států v čele s Německem a ECB si zachová svou autonomii.

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/francie-chce-v-ice-diskutovat-s-evropskou-centralni-bankou>

Vývoj klíčové sazby ECB

Zdroj: ECB

ZEMĚDĚLSTVÍ A RYBOLOV

Reforma trhu s vínem v EU začala

Na začátku letošního srpna se v Unii **rozběhla dlouho diskutovaná reforma trhu s vínem**. Tato reforma má učinit evropské víno konkurenceschopnějším na globálním trhu.

Návrh reformy počítal s odstraněním neúčinných a prodělečných opatření a se **zvýšením konkurenceschopnosti evropského vína** bez navýšení rozpočtu. Peníze podle návrhu již neměly směřovat na dotace různých typů „nouzové destilace“ přebytků a využívání vína na výrobu průmyslového alkoholu, ale spíše na propagaci evropského vína ve třetích zemích.

Mezi nové zásady **původně patřil také zákaz doslazování** vína cukrem, zrušení dotací na doslazování moštem, a další opatření, která vyvolala nesouhlas zemí, které by tak byly pro svou geografickou polohu znevýhodněny před jižněji položenými státy.

Česká republika se spolu s dalšími zeměmi (např. Rakousko či Německo) postavila proti zákazu doslazování. Výsledkem prosincového třídenního vyjednávání ministrů zemědělství bylo, že **bude doslazování vína nadále legální**, pouze mírně omezené. Dále se České republice podařilo vyjednat téměř dvojnásobnou výši dotace z EU pro české vinaře. Místo

původních 1,6 milionů eur, které měli vinaři dostat v roce 2009, získají tři miliony eur.

Komise v návrhu počítala také s klučením prodělečných vinic. Proti tomu se postavila především Francie a Itálie. Na jejich nátlak má být **vymýcen menší počet vinic** (oproti 400 000 hektarů „jen“ 175 000 hektarů).

Po skončení reformou budou **liberalizována práva na výsadbu**, což by mohlo rozlohu vinic v republice naopak zvýšit. I přes předpokládaný nízký zájem byla ČR nucena zavést podporu na klučení vinic v rámci probíhající reformy.

Reforma jednoho ze zemědělských trhů v EU je krok správným směrem, neboť do příliš regulací sešněrovaného a omezeného sektoru přináší alespoň trošku tržních principů.

<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=270&typ=1&val=41882&ids=0>

<http://www.euractiv.cz/zemdelstvi/clanek/reforma-trhu-s-vinem-v-eu-probiha-od-zacatku-srpna>

VNĚJŠÍ VZTAHY

Unie se chystá na správu Kosova

Jednotky OSN začínají vyklízet pozice v Kosovu, aby jejich místo v civilní správě a u pořádkových sil zaujali **příslušníci jednotek EULEX operující pod záštitou Unie**. Krok je ze strany Ruska a Srbska kritizován jako nelegitimní.

V roce 1999 po několikaměsíčním bombardování letouny NATO, které zabránilo pokračování etnických čistek, převzaly správu nad převážně Albánci obývanou provincií Srbska - Kosovem **jednotky OSN nesoucí označení UNMIK** (the United Nations Mission in Kosovo). Síly UNMIK zůstaly na území Kosova i po té, co tato část Srbska vyhlásila na začátku letošního roku nezávislost. Tento krok do dnešního dne uznalo 20 států sedmadvacítka a dalších přibližně 25 států světa včetně USA. Horlivým oponentem odtržení vždy bylo – kromě Srbska – také Rusko.

Již v červnu tohoto roku generální tajemník OSN Ban Ki - moon po více než měsíčním váhání oznámil, že dojde k významné „rekonfiguraci“ jednotek Spojených národů v Kosovu. Podle plánů v nejbližší době přejdou reálné pravomoci při správě Kosova z UNMIK na unijní jednotky EULEX, které budou ale stále „legálně zastřešeny“ autoritou OSN. Počet příslušníků EULEX by se dokonce tohoto roku **měl navýšit ze současných 300 až na 2200**.

Legálnost celého **převodu kompetencí však napadá Srbsko** podporované Ruskem a Čínou. Tyto dvě mocnosti totiž v OSN blokovaly rezoluci uznávající nezávislost Kosova a dnes ústy svých představitelů tvrdí, že Ban Ki - moon nemá k předání pravomocí jednotkám Unie právo bez souhlasu Rady bezpečnosti OSN.

<http://www.euractiv.cz/vnejsi-vztahy/clanek/unie-se-chysta-na-spravu-kosova>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Automobilky mají zatím k plnění chystaných emisních cílů daleko

Výrobci automobilů snížili za poslední rok emise CO₂ u nově vyráběných vozidel o pouhé 1,7 %. Během nadcházejících čtyř let by ale přitom měly podle plánované evropské legislativy v průměru **dosáhnout snížení o 17 %**.

Pokud jde o plnění emisního cíle 130 g oxidu uhličitého na kilometr do roku 2012, s nímž vloni v prosinci přišla Evropská komise, nejlépe k němu **mají nakročeny francouzské a italské automobilky**. Výrobci z těchto zemí snižují ale v průměru emise CO₂ o méně než 2 % ročně a na paty jim proto šlapou výrobci z Japonska, USA či Německa.

Připravovaná legislativa omezující emise CO₂ z automobilové dopravy však ještě není schválena a **nad její finální podobou visí otazník**. Letos v červnu se německá kancléřka Angela Merkel a francouzský prezident Nicolas Sarkozy za zavřenými dveřmi dohodli, že by výrobci mohli získat více času na zavádění emisních opatření a pokuty za odchylky od emisních cílů až do výše osmi gramů by měly být mírnější.

Návrh nařízení, který by tuto oblast měl řešit, nyní projednávají relevantní výbory Evropského parlamentu. Předběžná verze zprávy poslance Guida Sacconioho, který je parlamentním zpravodajem k tomuto nařízení, podporuje tzv. „integrovaný přístup“, podle nějž by výrobci museli **v průměru snížit emise vyráběných vozidel na 130 g/km**. Dalšího snižování emisí by pak bylo dosaženo dalšími opatřeními, jako je využití biopaliv nebo palivově účinnějších pneumatik. Zpráva ovšem počítá také se zavedením cíle 95 g/km do roku 2020.

Je jisté, že přijetí nařízení **zvedne automobilkám náklady**, a to ať již ve formě investic na přizpůsobení se přísnějším normám, tak i v podobě pokut, jestliže se jim nařízením stanovené cíle nepodaří dosáhnout. S největší pravděpodobností se to dotkne i dominantní tuzemské automobilky Škody Auto. Průměrná emise škodoväckých vozů činí 148 g/km oxidu uhličitého, což je zřetelně výše nad cílovou hodnotou.

http://ec.europa.eu/environment/air/transport/co2/co2_home.htm

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/automobilky-maji-jeste-daleko-k-plneni-evropskych-emisnich-cilu>

Komise chce revizi pravidel ochrany ozónosféry

Cílem návrhu Evropské komise na novelizaci zastaralého nařízení č. 2037/2000/ES upravujícího postupné stahování látek ohrožujících ozónosféru z trhu v EU je **zjednodušit a srovnat krok s aktuální situací**.

Státy Evropské unie jsou **signatářskými státy tzv. Montrealského protokolu z roku 1987** (Československo se přidalo v roce 1990), jehož snahou je zachování ozónové vrstvy, jejíž existence byla objevena již na začátku minulého

století. V sedmdesátých letech však bylo zjištěno, že některé chemikálie mohou ozónovou vrstvu narušit. Ozónová díra byla objevena v následujícím desetiletí. Narušení ochranné ozónové vrstvy Země má neblahý vliv na křehké ekosystémy, ale také na lidské zdraví, protože tudy může téměř nerušeně proudit nebezpečné ultrafialové záření z vesmíru.

Míra narušení ozónové vrstvy je natolik vysoká, že Evropská unie počítá s **dosažením úrovně z let před rokem 1980 až mezi lety 2050 – 2075**. K tomu mají napomoci právě přijatá opatření pro stažení závadných chemikálií („tvrdé freony“ – CFC, „měkké freony“ – HCFC) z výroby a spotřeby.

Evropská komise nyní navrhla nové nařízení, které by mělo starší legislativu **výrazně zjednodušit**, reflektovat pokrok, ke kterému mezitím došlo, a postavit ji tvář v tvář novým výzvám.

Jednou z navrhovaných změn bude například zjednodušení některých definicí a ustanovení, jako například stanovení výjimky pro používání freonů a obchod s nimi. Nové nařízení by mělo **reflektovat poslední mezinárodní dohody**, především ty týkající se „měkkých freonů“ a ty, které mají za účel definitivní odstranění nebezpečných chemikálií, které již lze nahradit méně škodlivými sloučeninami. Dále má nové nařízení účinněji bojovat s nelegálním obchodem freony v rámci EU.

Přestože se dnes již freony téměř nepoužívají, zůstává v evropských domácnostech stále celá řada spotřebičů, které byly zakoupeny již dříve (lednice, jiné chladicí zařízení, některé izolační materiály). Jedním z cílů navrhované legislativy je i **zabránit možnému úniku freonů z těchto zařízení a materiálů do atmosféry**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1235>

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/evropska-komise-navrhuje-revizi-narizeni-tykajiciho-se-ochrany-ozonosfery>

JUSTICE A ZÁLEŽITOSTI VNITRA

Evropa je stále rozdělena národními hranicemi

Redaktoři internetového portálu EurActiv odhalili, že i přes oficiální zrušení kontrol na hranicích mezi jednotlivými zeměmi sedmadvacítka může být **jejich překonávání stále problematické**. Příčinou stavu, kdy nejen turisté tráví dlouhé hodiny ve frontách před hranicemi, už nejsou hraniční kontroly, ale levný benzín. Motoristé, kteří se na poslední chvíli snaží načepovat levnější palivo, tvoří v některých příhraničních oblastech fronty zasahující až do přilehlých dálnic.

Tímto fenoménem je známá například hranice mezi Maďarskem a Rakouskem. U poslední čerpací stanice v rakouském Nickelsdorfu musejí řidiči čekat dlouhé minuty, než se dostanou na řadu. Navíc **svými automobily blokují průjezd** pro další motoristy, protože kolona se často táhne až na dálnici.

I přesto, že rozdíly v cenách paliva napříč sedmadvacítkou nejsou nějak značné, neváhají řidiči obětovat čas pro pár eur. Ku příkladu nejprodávanější typ benzínu známý pod

Evropská komisařka Viviane Reding se natolik vzhledla v roli určovatele maloobchodních cen, že po přijetí loňského nařízení stanovujícího maximální ceny za přeshraniční volání mobilními telefony uvažuje o podobné regulaci poplatků za posílání SMS. Komisařce se nelíbí ani možnost operátorů účtovat ceny hovorů podle provolaných minut a chystá uzákonění povinnosti účtovat po sekundách. Evropská komise za účelem snížení rizika požárů uvažuje o zavedení samohasících cigaret.

označením Super Euro 95 se v Rakousku prodává v průměru za 1,39 eur, zatímco v Německu za 1,50. V Maďarsku se benzín v příhraničních oblastech prodává především nevýhodnými kursy v tamních směnárnách spojenými s paušálními poplatky.

Dalším faktorem, který dopomáhá k těžké prostupnosti hranic, je **nutnost koupě dálničních známek**. V již zmiňovaném Rakousku i Maďarsku se v letní sezóně tvoří dlouhé kolony aut kvůli nedostatku prodejních míst, kde je možno známky zakoupit. Mnoho řidičů se při zdoluhavém čekání nedokáže zbavit pocitu, že hraniční kontroly byly znovu zavedeny.

Podle informací německého serveru clever-tanken.de čeští motoristé musí za palivo platit více než je unijní průměr. U benzínu činí odchylka od průměru pouze 24 haléřů zatímco u nafty platíme téměř o 2 koruny více, než je v Evropě běžné. Cena nafty je u nás osmá nejvyšší z celé sedmadvacítky.

<http://www.euractiv.cz/evropa-dnes0/clanek/evropa-je-stale-rozdelena-narodnimi-hranicemi>

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

EU chystá další regulaci mobilních telefonních služeb

Komise se domnívá, že tarify s **účtováním po minutě zbytečně zvyšují cenu telefonních hovorů** a uvažuje o zavedení celoevropského nařízení, podle něž by operátoři museli hovory účtovat po vteřině. Brusel navíc od 1. září snížil cenový strop na roamingové hovory a očekává se také zavedení cenového stropu pro zaslání textových zpráv.

Loni v červenci Evropská komise **začala regulovat ceny přeshraničních hovorů** poskytovaných mobilními operátory. Druhá fáze roamingové regulace začala 1. září, kdy došlo ke snížení eurotarifu ze stávajících 49 eurocentů na 46 eurocentů u odchozích hovorů a z 24 eurocentů na 22 eurocentů u přijatých hovorů (bez DPH).

Evropská komise navíc zvažuje **zavedení cenových stropů také na textové zprávy** a zavedení podobných stropů pro datové služby je stále předmětem diskusí.

Eurokomisařka Viviane Reding se ale **nelíbí ani možnost operátorů volně rozhodovat o způsobu účtování** za telefonické hovory – zda budou účtované po minutě nebo po vteřině. Evropská komise ale již několikrát dala najevo svou nespokojenost s minutovými tarify, které podle ní ceny přeshraničních hovorů zvyšují.

V případě, že mobilní operátor účtuje spotřebitelům hovory po minutě, stojí hovor trvající minutu a 20 vteřin stejně jako hovor, který trvá dvě minuty, argumentuje Komise. Spotřebitelé tak **platí i za vteřiny, které nevyužijí**.

Domníváme se, že silný nástroj přímé cenové regulace by se v tržních ekonomikách měl používat **pouze v ojedinělých případech**, např. kdy na trhu panuje monopolní prostředí. To

se však v případě mobilních telekomunikací neděje. Cenová regulace může ve středně- a dlouhodobém horizontu vést k zaostávání sektoru ITC v EU. Lepší cestou je **otevření dveří konkurenci** a přilákání více telefonních operátorů na trhu.

Plavecký stadion v pražském Podolí návštěvníkům účtuje po 90 minutách. Doufáme, že nebude v zájmu ochrany plavců, kteří stadion opustí již po hodině plavání, navrženo celoevropské **nařízení regulující ceny návštěv plaveckých bazénů**.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1276>

<http://www.euractiv.cz/ekonomika-a-euro/clanek/eu-vyhlasila-alku-tarifum-s-uctovanim-po-minute>

ZDRAVÍ A OCHRANA SPOTŘEBITELE

Evropu lákají samohasící cigarety

Evropská unie zvažuje podobná opatření jako Finsko, které se v uplynulém měsíci rozhodlo provést u všech prodávaných cigaret testy, jež mají prokázat, do jaké míry **mohou být cigaretové nedopalky příčinou požárů**.

Finská vláda minulý měsíc přišla s návrhem na přijetí mezinárodního standardu ASTM E2187. Cigarety, které tento standard splňují, **sníží riziko vzniku požárů** v případě, že kuřákovi upadne nedopalek. Evropská komise odhaduje, že v celé Evropě mohou požáry způsobené nedopalky způsobit až 1.000 úmrtí.

Evropská komise přijala 25. března 2008 rozhodnutí, které definuje bezpečnou cigaretu jako „**cigaretu, která sama zhasne** poté, co z ní kuřák přestane popotahovat a dříve než dohoří celou svou délku“. V současné době ale neexistuje žádný evropský standard, kterým by bylo možné cigarety testovat. Za plnění tohoto úkolu jsou zodpovědné příslušné národní orgány.

V srpnu začal na bezpečnostním standardu, který by platil na celém území Unie, pracovat Evropský výbor pro standardizaci (CEN). Mluvčí komisařky Megleny Kunevy, která je zodpovědná za ochranu spotřebitele, sdělila, že podobným výborům trvá obvykle dva až tři roky, než nový standard připraví. Podle ní je realistické očekávat, že by **nová pravidla mohla vstoupit v platnost v roce 2011**.

Je skutečně úsměvné, že v době enormního zvyšování cen základních potravin, stále nevyřešené efektivní reformy Společné zemědělské politiky, rostoucích problémů způsobených klimatickými změnami či faktické neexistence společné energetické politiky orgány Evropské unie řeší samohasící cigarety. Rozhodování o podobných malichernostech pouze **dodává munitu odpůrcům evropské integrace**.

<http://pr.euractiv.com/?q=system/files/08%2008%20RIP%20cigarettes.pdf>

<http://www.euractiv.cz/podnikani-v-eu0/clanek/evropu-lakaji-sa-mohasici-cigarety>

Z ostatních nekomentovaných událostí si dovoluujeme upozornit na rozhodnutí Komise vyhradit v celé Evropě část rádiového spektra pro inteligentní komunikační systémy vozidel. Ty vycházejí z technologie bezdrátové komunikace a umožňují automobilům „mluvit“ s jinými automobily a s poskytovateli silniční infrastruktury. Šest stovek zaměstnanců litevské textilky získá podporu z tzv. Antiglobalizačního fondu po té, co jejich zaměstnavatel loni nevydržel nápor čínské konkurence a zkrachoval.

1. SRPNA

Přehled a ceny zemědělských komodit: http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/tradepol/worldmarkets/outlook/2008_2017_en.pdf

http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/tradepol/worldmarkets/high_prices_en.pdf

4. SRPNA

Komise zveřejnila analýzy světového trhu zemědělství a komodit: <http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/300.htm>

EU a Izrael se dohodly na liberalizaci trhu se zemědělskými a rybářskými produkty: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1233>

6. SRPNA

Evropská komise přidala další 3 výrobky do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení:

<http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/304.htm>

„Mluvící“ auta: Komise vyčlenila jednotnou rádiovou frekvenci pro bezpečnost a řízení silničního provozu: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1240>

7. SRPNA

Výběrové řízení ke zhodnocení Poradenského systému pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky:

<http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/en/305.htm>

Podpora litevských zaměstnanců v odvětví textilu z evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1244>

8. SRPNA

Komise zahajuje výběrové řízení na provozovatele celoevropských družicových pohyblivých služeb:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1250>

Vliv strukturálních fondů na turistický ruch v oblasti přímoří: http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/studies/coastal_tourism/en.pdf

11. SRPNA

Členské státy značně přispívají v boji proti organizovanému zločinu a terorismu: http://ec.europa.eu/justice_home/news/intro/news_intro_en.htm

Bezpečnostní pravidla v letecké dopravě – Komise chce zvýšit transparentnost: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1253>

12. SRPNA

Iniciativa EU: Digitální knihovna od roku 2010?: http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/index_en.htm

18. SRPNA

Podvodné obchody s perlami: http://ec.europa.eu/research/headlines/news/article_08_08_18_en.html

19. SRPNA

Evropské osudy Ruska a Gruzie – analýza Evropského institutu pro bezpečnostní studia: [http://www.iss.europa.eu/index.php?id=214&no_cache=1&tx_ttnews\[tt_news\]=1096&tx_ttnews\[backPid\]=1&cHash=c22d325738](http://www.iss.europa.eu/index.php?id=214&no_cache=1&tx_ttnews[tt_news]=1096&tx_ttnews[backPid]=1&cHash=c22d325738)

20. SRPNA

Německá banka KfW se připojila k programu Jaspers: http://ec.europa.eu/regional_policy/newsroom/index_en.htm

21. SRPNA

EU poskytla 40 mil. eur navíc Palestinské národní správě: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1261>

Ženy v Evropě stále vydělávají méně než muži – statistika nadace Eurofound: <http://www.eurofound.europa.eu/press/releases/2008/080821.htm>

22. SRPNA

Skupina expertů vyzývá k harmonizaci řešení jak odstranit bariéry pro přeshraniční transakce s cennými papíry:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1271>

Lidé, potravin y a životní prostředí: globální trendy a evropské strategie: http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=2820&obj_id=226&dt_code=HLN&lang=en

26. SRPNA

Třetí balíček k otázkám námořní bezpečnosti: http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/previousFocus.ASP?lang=en&focusID=301&s1=go&keyWord=

27. SRPNA

Europol: společné úsilí je důležité v boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu: <http://www.europol.europa.eu/index.asp?page=news&news=pr080826.htm>

28. SRPNA

Budou klonovaná zvířata k jídlu? – otázka Zemědělského výboru Evropského parlamentu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/032-35495-245-09-36-904-20080827STO35494-2008-01-09-2008/default_en.htm

Asie a Jižní Amerika se zajímají o program EU na podporu filmové tvorby: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/1273>

29. SRPNA

Bude EU někdy na Olympiádě bojovat jako jeden tým? – anketa mezi europoslanci: http://www.europarl.europa.eu/news/public/story_page/041-35427-245-09-36-906-20080825STO35400-2008-01-09-2008/default_en.htm

Měsíc září je už opět zaplněn řadou jednání klíčových evropských institucí. Těm dominoval mimořádný summit Evropské rady k rusko-gruzínskému konfliktu. Hlavním výsledkem summitu je požadavek, aby Rusko splnilo i zbývající dva body šestibodového mírového plánu. Dokud Rusko nesplní zcela podmínky dané smlouvou o příměří, pozastavuje EU jednání o nové smlouvě o strategickém partnerství.

Zasedání klíčových institucí EU

1.9.2008	Brusel, Belgie	- Mimořádný summit Evropské unie k rusko-gruzínskému konfliktu
1.-2.9.2008	La Rochelle, Francie	- Neformální setkání ministrů pro dopravu
5.-6.9.2008	Avignon, Francie	- Neformální setkání ministrů pro zahraniční záležitosti
8.-9.9.2008	Angers, Francie	- Neformální setkání ministrů pro zahraniční záležitosti
12.-13.9.2008	Nice, Francie	- Neformální setkání ministrů financí
15.-16.9.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k vnějším vztahům a všeobecným záležitostem
21.-23.9.2008	Annecy, Francie	- Neformální setkání ministrů pro zemědělství
22.-25.9.2008	Štrasburk, Francie	- Plenární zasedání Evropského parlamentu
25.-26.9.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU k justici a záležitostem vnitra
25.-26.9.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rady EU pro konkurenceschopnost
29.-30.9.2008	Brusel, Belgie	- Zasedání Rad EU k zemědělství a rybolovu
29.-30.9.2008	Bordeaux, Francie	- Neformální setkání ministrů pro dopravu

Veřejné konzultace k legislativě EU

Téma veřejné konzultace	Vypisovatel	Uzávěrka
Novelizace legislativy upravující fakturaci DPH	DG TAXUD	19.9.2008
Klasifikace a oznamování stížnosti a reklamací spotřebitelů	DG SANCO	3.10.2008
Politika boje proti klimatickým změnám po roce 2012	DG ENV	10.10.2008

Pozn.: DG = Generální ředitelství Evropské komise; pro bližší informace o vyhlášených konzultacích nás prosím kontaktujte

Demografické změny, charakterizované stárnutím obyvatelstva a v některých zemích i snižujícím se počtem obyvatel, vedou na trhu práce ke stále většímu využívání konceptu flexicurity. Ten v sobě slučuje požadovanou flexibilitu s dostatečnou mírou ochrany (security). Jednou z jejích aktuálně používaných forem jsou pružné pracovní doby či pružné pracovní-právní uspořádání. Těmto otázkám spolu s obecnou analýzou pracovního trhu v EU se věnuje aktuální téma Měsíčníku.

AKTUÁLNÍ TRENDY V ZAMĚSTNANOSTI EU PODLE TYPU SMLUVNÍHO USPOŘÁDÁNÍ A PRACOVNÍ DOBY

PRACOVNÍ DOBA A TYPICKÉ USPOŘÁDÁNÍ PRACOVNÍHO ČASU

Uspořádání pracovní doby a pracovního času se stává stále významnějším tématem na současných trzích práce, zejména s ohledem na jejich vztah k produktivitě práce, flexibilitě pracovního trhu a kvalitě pracovních podmínek. V zásadě potenciálně nabízejí přínosy jak zaměstnavatelům, tak zaměstnancům: na straně jedné pomáhají firmám přizpůsobovat pracovní sílu výrobním potřebám, zatímco na druhé straně umožňují zaměstnancům si lépe přizpůsobit rovnováhu mezi pracovními a soukromými závazky (péče o děti nebo další závislé osoby) – tzv. vyváženost pracovního života.

Současné určité pracovní postupy a činnosti spojené například s velmi dlouhou pracovní dobou, noční prací či prací o víkendech, mohou být v rozporu s cílem dosažení větší produktivity a kvality práce prostřednictvím, například, spojení s méně příznivými pracovními podmínkami a zvýšenými zdravotními problémy v přímém vztahu k práci. Takovéto úvahy mají klíčový význam ve stávající debatě o potřebě zlepšovat adaptabilitu pracovníků a podniků, zejména v kontextu s dokumentem Zásady zaměstnanosti 21 (Employment Guidelines 21), který volá po podpoře flexibility prostřednictvím – vedle dalších opatření – vyhodnocení různých smluvních uspořádání a uspořádání pracovní doby v členských státech a podpoře a rozšiřování inovativních a adaptabilních forem organizace práce.

Dlouhodobé trendy v pracovní době

Obecně zde existuje dlouhodobý trend poklesu u průměrného ročního počtu pracovních hodin na zaměstnanou osobu v EU. V průběhu minulých více než dvou dekád průměrný počet odpracovaných hodin na zaměstnanou osobu poklesl v téměř všech členských státech EU-25 (s výjimkou Švédska), ačkoliv rozsah tohoto poklesu se mezi zeměmi liší. V porovnání s rokem 1983 se velké poklesy v počtu odpracovaných hodin vyskytly ve Francii, Irsku a Nizozemsku (a navíc v Německu při porovnání s rokem 1994), zatímco všechny další členské státy (pro které jsou dlouhodobé časové řady k dispozici) mají průměrný pokles pracovní doby na zaměstnaného obyvatele v řádu 5 % a více, s výjimkou Švédska a Velké Británie.

Naproti tomu mimo Evropu poklesla průměrná pracovní doba mnohem skromněji například v Austrálii, Kanadě a USA, když naproti tomu v Japonsku byl vykázan silný pokles, podobný většině zmíněných případů v Evropě.

Pracovní doba napříč členskými státy EU

Na počátku druhé poloviny této dekády průměrná obvyklá týdenní pracovní doba (v hlavním zaměstnání) mezi všemi zaměstnanci v EU kolísala mezi 29,6 hodinami v Nizozemsku a 41,2 hodinami v Lotyšsku, a s průměrem pro EU jako celek na 36,6 hodinách. Nízký průměr v Nizozemsku, který je téměř 5 hodin pod úrovní Německa, země s následujícím nejnižším průměrem, odráží vysoký podíl zaměstnanosti na částečný úvazek.

Průměrná týdenní pracovní doba obecně zůstává vyšší v nových členských státech než mezi zeměmi EU-15 (s výjimkou Řecka a Portugalska) a obecně se rozprostírá mezi 2 a 5 hodinami nad průměrem EU-15. Velká část tohoto rozdílu je způsobena faktem, že průměrná pracovní doba žen v nových členských státech je podobnější pracovní době mužů, než je obvyklé v zemích EU-15. Obecně, a vyplývá to z faktu, že práce na částečný úvazek zůstává především rysem zaměstnanosti žen, muži pracují delší dobu než pracují v průměru ženy; rozdíl činí v průměru 7 hodin pro EU jako celek, ale více než 10 hodin pro Velkou Británii a Nizozemsko. Naproti tomu generový rozdíl je mnohem nižší v nových členských státech.

Vezmeme-li v úvahu smluvní rozdílnost mezi prací na plný úvazek a částečný úvazek, týdenní pracovní doba v hlavním zaměstnání pro zaměstnance na plný úvazek ukazuje výrazně menší odlišnosti mezi členskými státy, jež se pohybuje mezi 38,8 hodinami v Nizozemsku a 42,6 hodinami ve Velké Británii. Genderové rozdíly v pracovní době zaměstnanců na plný úvazek jsou menší mezi těmito zaměstnanci (v průměru 2 hodiny v rámci EU), ačkoliv v Irsku, Itálii, Polsku a Velké Británii v průměru ženy zaměstnané na plný úvazek pracují o 7 – 10 % méně hodin (ekvivalent zhruba 3 – 4 hodin méně) týdně. Malý rozdíl mezi obvyklou pracovní dobou pro všechny zaměstnance a zaměstnance na plný úvazek v nových členských státech je obecně výsledkem nízkých hladin zaměstnání na částečný úvazek v těchto zemích.

Mezi zaměstnanci na částečný úvazek ženy pracují delší dobu v průměru než muži, což je především případ Dánska a Švédska, ale je to rovněž podstatným rysem v Rakousku a Německu. V průměru ženy na částečný úvazek v EU pracují 20,1 hodiny za týden, v porovnání s 19,0 hodinami odpracovanými muži. Nicméně v některých členských státech muži skutečně pracují déle v rámci částečných úvazků, především v Řecku, Lotyšsku, Lucembursku a Polsku. Zde zůstává podstatná rozmanitost mezi členskými státy v průměru odpracovaných hodin v rámci

zaměstnanosti na částečný úvazek. Nejkratší dobu vykazuje Německo (17,4 hodiny), významně méně než 25,3 hodiny odpracované v průměru ve Švédsku.

V současné době přibližně 12 miliónů zaměstnanců na plný úvazek v rámci EU vykazuje obvyklou pracovní dobu delší než 48 hodin týdně, což je zákonné maximum počtu pracovních hodin týdně ve většině států EU. To je přibližně 9 % zaměstnanců na plný úvazek, s podílem, který se v průběhu dekády jen velmi mírně zvýšil (v roce 2000 bylo možné odhadnout asi 8,5 % těchto zaměstnanců). Tento nárůst odráží fakt, že tento podíl se snížil v téměř všech nových členských státech, obecně vzrostl ve velkých kontinentálních členských státech s výjimkou Německa.

Odpracování delšího počtu pracovních hodin je relativně společnou zkušeností mezi zaměstnanci na plný úvazek v Rakousku a Lotyšsku, a zejména ve Velké Británii, kde se to týká téměř jedné pětiny zaměstnanců na plný úvazek. Naproti tomu je relativně zřídka v Litvě, Lucembursku, Nizozemsku a Švédsku, aby zaměstnanci na plný úvazek pracovali obvykle více než 48 hodin týdně.

Pokud prozkoumáme změny týdenních pracovních hodin (v hlavním zaměstnání, na základě dat z přehledu o pracovní síle v EU) pro všechny zaměstnance od roku 2000 dosud, průměrná pracovní doba pokračuje v poklesu pro zaměstnance ve většině členských států EU a v EU jako celku. Pro některé (zejména nové členské státy, Irsko a Velkou Británii) to odráží snížení pracovních hodin obecně, například v České republice a na Slovensku týdenní pracovní doba pro zaměstnance na plný úvazek se snížila o asi 2, resp. 1,5 hodiny, čímž táhne celkový pokles průměrné pracovní doby pro všechny zaměstnance v těchto státech. V dalších členských státech (především země EU-15) je pokles průměrné týdenní pracovní doby zaměstnanců způsoben růstem podílu zaměstnanosti na částečný úvazek (především v Německu a Španělsku).

Největší snížení průměrné pracovní doby zaměstnanců se děje v České republice, Německu, Maltě a Slovensku. Obecně byly tyto změny větší u žen než u mužů, ačkoliv v České republice, Dánsku, Kypru, Maďarsku, Nizozemsku, Švédsku a Velké Británii bylo toto snížení pracovní doby větší u mužů. Naproti tomuto obecnému trendu, Belgie a Francie skutečně zaznamenaly nárůsty průměrného počtu hodin odpracovaných na zaměstnance, v obou případech tažené zvýšením odpracovaných hodin muži.

Pracovní doba podle sektorů ekonomických činností

Pracovní doba se velmi významně liší mezi ekonomickými sektory. Na úrovni EU se průměrná obvyklá týdenní pracovní doba pro zaměstnance na plný úvazek pohybuje od 36,5 hodin v sektoru vzdělávání do 43 hodin v sektoru hotelů a restaurací. Dalšími sektory s delší průměrnou

pracovní dobou jsou doprava, skladování a komunikace, velkoobchod a maloobchod, oprava vozidel a domácího zboží, nemovitosti, pronájem a podnikatelské činnosti v rámci služeb, důlní a těžební činnosti, a stavebnictví v rámci průmyslu. Obecně odpracovaná doba zaměstnanosti na plný úvazek v zemědělství je rovněž nad průměrem EU. Celkově průměrná odpracovaná doba na plný úvazek v sektoru služeb je mírně pod průměrem průmyslu, což lze vysvětlit relativně nižší odpracovanou dobou v sektorech veřejná administrativa, obrana a povinné sociální zabezpečení; vzdělávání; a zdravotnictví a sociální práce. To může rovněž částečně vysvětlovat pokračující pokles v pracovní době v Evropě, když struktura zaměstnanosti v EU pokračuje v posunu směrem ke službám, zatímco zaměstnanost v průmyslu a zemědělství pokračuje ve snižování.

Pro téměř všechny členské státy nejkratší průměrná doba zaměstnanosti na plný úvazek je odpracována v sektoru vzdělávání, hlavní výjimky jsou v těch zemích, kde průměrná doba je mírně nižší v sektoru zdravotnictví a sociálních prací (Dánsko, Německo, Nizozemsko, Velká Británie a nejvíce Švédsko), kde naopak doba v sektoru vzdělávání je nejvyšší ze všech sektorů. S výjimkou zemědělství, sektor hotelů a restaurací má nejvyšší průměrnou pracovní dobu na plný úvazek ve většině členských států (přibližně polovině), když sektor důlních a těžebních činností a stavebnictví vykazuje nejdelší pracovní dobu v další skupině několika zemí. V rámci členských států rozdíly v pracovní době mezi sektory jsou největší v jižních státech, Irsku, Polsku a Velké Británii. Naproti tomu existují mnohem menší rozdíly mezi sektory v Rakousku, Německu, Maďarsku, Lucembursku a Švédsku, zejména vzhledem ke srovnatelně dlouhé pracovní době ve vzdělávání v těchto zemích.

ATYPICKÁ PRACOVNÍ USPOŘÁDÁNÍ

S ohledem na uspořádání pracovní doby, podstatný podíl zaměstnaných lidí v EU pracuje v pohyblivých pracovních dobách nebo mimo obvyklou pracovní dobu, například v noci či o víkendech.

Využití uspořádání pohyblivé pracovní doby se zdá být společným rysem pro nové státy střední Evropy, když v ČR, Polsku, Slovensku i Slovinsku více než 25 % zaměstnanců obvykle pracuje v rámci takovýchto uspořádání. Je pravděpodobné, že toto se vztahuje k relativně vysokému podílu zaměstnanosti v průmyslu v těchto zemích. Je rovněž zcela podobné pro severní členské státy Finsko a Švédsko, kde přibližně čtvrtina zaměstnanců obvykle pracuje v rámci pohyblivé pracovní doby, což je zcela protichůdná charakteristika oproti Dánsku, kde výskyt pohyblivé práce je tradičně nízký v porovnání se zbytkem Evropy. Obecně je pohyblivá pracovní doba spíše rysem zaměstnanosti mužů než-li žen, ačkoliv ve Finsku a Švédsku, a z nových členských zemí v Estonsku, Litvě a Slovinsku je relativně více žen než mužů zapojeno do pohyblivé práce.

Práce mimo standardní denní pracovní dobu není neobvyklým rysem na pracovním trhu EU (definice večerní a noční práce se mezi členskými státy obecně významně liší). Například mezi členskými státy EU všeobecně asi 10 % – 20 % zaměstnaných lidí udává, že pracují alespoň občas během noci. V některých členských státech (jmenovitě Rakousko, Česká republika, Malta, Polsko, Slovensko, Velká Británie) je podíl pracovníků zapojených do noční práce přesahující 20 %. Nejobvyklejší je to na Slovensku, kde 22 % zaměstnaných pracuje v noci a 15 % takto pracuje pravidelně. Podíl pracovníků obvykle pracujících v noci na Slovensku je relativně vysoký mezi členskými státy, ačkoliv Malta a Velká Británie rovněž mají hodnoty přes 10 %. Naproti tomu pravidelná práce v noci je relativně neobvyklá v Belgii, na Kypru, v Řecku, Litvě a ve Španělsku, kde 5 % a méně zaměstnaných lidí pracuje pravidelně během noci.

Pracovní o nedělích je rovněž zřetelným společným rysem dnešního trhu práce. V několika členských státech (Česká republika, Dánsko, Litva, Polsko, Slovensko a Velká Británie) více než jedna třetina zaměstnaných pracuje alespoň občas v neděli. Mezi členskými státy je to nejobvyklejší ve Velké Británii a Polsku, s téměř 36 % pracovníků takto pracujících, ačkoliv podíl pravidelně pracujících v neděli je v těchto zemích

relativně nízký. Ve skutečnosti pokud zvážíme pouze ty, kteří pracují pravidelně v neděli, jsou to pracovníci v Rakousku, Dánsku a na Slovensku, kteří mají nejvyšší podíly okolo 18 % - 19 %. Naproti tomu pravidelná práce v neděli je relativně neobvyklá v České republice, na Kypru a v Maďarsku, kde se její podíl pohybuje pod 10 %.

Pokud zvážíme pravidelnou práci v noci a v neděli dohromady, je Slovensko zjevně členským státem s nejvyšším podílem pracovníků pravidelně zaměstnaných v takovýchto atypických uspořádáních pracovního času, a mající nejvyšší podíl v obou typech. Ostatními zeměmi s relativně vysokými podíly pravidelné práce v noci a v neděli jsou Rakousko, Finsko a Malta. Na straně druhé země jako Belgie, Kypr a Maďarsko mají relativně nízké podíly zaměstnaných, jež pravidelně pracují v těchto formách atypického uspořádání pracovní doby.

Nedávné trendy ve výskytu pohyblivé, noční a nedělní práce jsou spíše proměnlivé v porovnání mezi členskými státy. Obecně existuje pokles ve výskytu pohyblivé práce v nedávném období ve většině členských států, zejména pak nových členských států. Tento vývoj je pravděpodobně vztážen ke snižování zaměstnanosti v průmyslovém sektoru, kde je pohyblivá práce obecně obvyklejší. Pouze v České republice a ve Švédsku je pozorován významnější nárůst výskytu pohyblivé práce.

Vývoj výskytu pravidelné nedělní práce neukazuje žádný obecný model napříč členskými státy. V Estonsku, na Maltě a ve Švédsku (všechny státy s relativně vysokými mírami pravidelné nedělní práce v roce 2000) byl zaznamenán relativně ostrý pokles podílu pracovníků pravidelně pracujících v neděli, zatímco v Rakousku, Francii, Itálii, Lucembursku a na Slovensku (země s nízkým podílem v roce 2000) vykázaly nárůst. Podobná situace existuje s ohledem na trendy ve výskytu noční práce u těch členských zemí, které registrují silný nárůst u nedělní práce, a naopak. U některých z nových států (Kypr, Estonsko, Maďarsko, Malta, Slovinsko) je pozorováno snížení výskytu všech tří typů uspořádání pracovní doby. Dalším modelem, pozorovaným pro některé členské státy, je snížení výskytu pohyblivé práce, kombinované s nárůstem převládající pravidelné nedělní a noční práce (což je případ Francie, Itálie, Lucemburska, Polska a Slovenska). Nicméně žádný z členských států nevykázal nárůst v podílu všech tří typů pracovního uspořádání.

KVALIFIKACE A ZAMĚSTNANOST

Evropa potřebuje investovat více a efektivněji do lidského kapitálu, aby zlepšila přístup k zaměstnanosti pro všechny věkové skupiny, zvýšila úroveň produktivity a kvalitu práce, a vytvořila pracovní sílu, která má schopnost se přizpůsobit změnám. Příliš mnoho lidí stále selhává při vstupu nebo udržení se na trhu práce kvůli nedostatku kvalifikace a pracovní schopnosti a dovednosti, anebo obecněji kvůli nesouladu

v pracovních dovednostech. Současně, ekonomiky založené na znalostech a na službách vyžadují různé schopnosti a dovednosti v porovnání s tradičními průmyslovými odvětvími – schopnosti a dovednosti, které rovněž vyžadují pravidelné zlepšování a přizpůsobování, tváří v tvář technologickým změnám a inovacím. Význam potřeby zlepšovat vzdělání a profesní dovednosti se plně odráží v Zásadách zaměstnanosti

(Employment Guidelines), přijatých Radou v roce 2005. Dvě z těchto zásad specificky pokrývají tuto oblast:

- zásada 23, jež volá po rozšiřování a zlepšování investic do lidského kapitálu prostřednictvím specifických opatření, včetně strategií celoživotního učení;
- zásada 24, která vyzývá členské státy k osvojení vzdělávacích a tréninkových systémů v reakci na nové kompetenční požadavky.

Struktura pracující populace

Dovednosti a schopnosti populace v produktivním věku v EU se soustavně zvyšují a zlepšují, což přispívá k lépe zaměstnatelné a přizpůsobivé pracovní síle a následně ke zvýšení měr zaměstnanosti a pracovní aktivity. Jelikož míry zaměstnanosti jsou obecně vyšší, čím vyšší je dosažená úroveň vzdělání, změna v kvalifikační struktuře populace v produktivním věku může být považována jako pozitivní příspěvek zaměstnanosti jako takové. V polovině dekády vysoce kvalifikovaní pracovníci (tedy ti, kteří mají uzavřeno terciární vzdělání) reprezentovali téměř 20 % populace v produktivním věku, zatímco nízko kvalifikovaní (ti se vzděláním pouze na nižší sekundární úrovni nebo níže) představovali podíl těsně pod 3 %. Pokud toto porovnáme s hodnotami 17,6 %, resp. 36,2 % pro rok 2000, vidíme zde pokračující zlepšování hladiny lidského kapitálu v EU. To je zejména výsledkem zlepšené kvalifikační struktury ženské populace v produktivním věku, kde se podíl vysoce kvalifikovaných zvýšil o 3 procentní body a nízko kvalifikovaných snížil o 4,3 procentního bodu, v porovnání se změnami 1,7 procentního bodu, resp. 2,5 procentního bodu pro muže.

Existují zde významné rozdíly mezi členskými státy v kvalifikačním složení populace v produktivním věku. Bez ohledu na obecný trend zlepšování úrovně kvalifikace, nízko kvalifikovaní stále představují relativně rozsáhlý podíl populace v produktivním věku v několika členských státech. Na Maltě a v Portugalsku představují nízko kvalifikovaní stále přibližně tři čtvrtiny populace v produktivním věku, a v Itálii a ve Španělsku představují více než polovinu. Největší podíl vysoce kvalifikovaných osob je ve Finsku (28,5 %), osm dalších členských států vykazuje podíl nad 25 %. Naproti tomu, podíl vysoce kvalifikovaných, který činí pouze mezi 10 % - 15 % populace, je v České republice, Itálii, Maďarsku, na Maltě, v Polsku, Portugalsku a na Slovensku, ačkoliv všechny tyto členské státy vykazují nárůst tohoto podílu v nedávném období. Celkový posun vzhůru v kvalifikačním složení populace v produktivním věku od roku 2000 představuje významný trend, pozorovaný u všech členských států, s výjimkou Německa.

V polovině této dekády bylo kvalifikační složení populace v produktivním věku na úrovni EU velmi podobné pro muže i ženy, což odráží relativně značné zvyšování kvalifikace ženské populace v průběhu nedávných let. Nárůst hladin vzdělání v případě žen v posledních dekadách se zdá být hlavním

determinantem pozitivního trendu v aktivitě ženské pracovní síly. V polovině dekády žena se vzděláním třetí úrovně měla více než dvakrát vyšší pravděpodobnost (79 %), že bude zaměstnána v porovnání se ženou s nižší sekundární nebo nižší úrovní (36 %).

Nicméně zůstávají značné rozdíly ve složení mezi pohlavími na úrovni členských států. V Rakousku, České republice, Německu, Maďarsku a na Maltě je podíl nízko kvalifikovaných žen mnohem vyšší (více než 5 procentních bodů) než u mužů, ačkoliv naproti tomu opačná situace existuje v několika členských státech, jmenovitě Estonsku, Irsku, Lotyšsku a Portugalsku. Podobně jsou rozsáhlé rozdíly pozorovány na úrovni členských států v podílech vysoce kvalifikovaných mužů a žen. Například v Rakousku a Německu je významně nižší podíl vysoce kvalifikovaných žen než mužů, zatímco v Estonsku, Lotyšsku, Litvě, Slovinsku, Finsku a Švédsku je pozorována opačná situace.

Kvalifikace a vývoj zaměstnanosti

Hladina kvalifikace má významný vztah k mírám zaměstnanosti, s mírou obecně vyšší, čím vyšší je dosažená úroveň vzdělání. V polovině této dekády průměrná míra zaměstnanosti mezi vysoce kvalifikovanými pracovníky EU dosáhla 82,5 %, pro středně vzdělané (osoby, mající završené vyšší sekundární vzdělání) 68,7 %, zatímco pro osoby s nízkou kvalifikací činí tato míra pouze 46,4 %. Největší rozdíly v rámci jedné země co se týče měr zaměstnanosti mezi nízko a vysoce kvalifikovanými pracovníky existují mezi východoevropskými novými členskými státy, s rozdíly nad 50 procentních bodů pro většinu z nich a dokonce až 70 procentních bodů, které jsou pozorovány na Slovensku. V těchto zemích je dopad a význam kvalifikačních úrovní na situaci zaměstnanosti jednotlivců nejzřetelnější.

Rozdíly v měrách zaměstnanosti mezi členskými státy jsou výrazně vyšší pro nízko kvalifikované. Míry zaměstnanosti pro vysoce kvalifikované se pohybují mezi 76,9 % ve Francii po 87,5 % v Lotyšsku, Portugalsku a Velké Británii; rozdíl je tak pouze zhruba 10 procentních bodů, zatímco pro nízko kvalifikované činí rozpětí od extrémně nízkých 13 % na Slovensku až k asi 66 % v Portugalsku. Země, kde míry zaměstnanosti pro nízko kvalifikované jsou velmi nízké (pod 30 %), jsou všechny mezi novými členskými státy střední a východní Evropy; odrážejí relativně nízkou hladinu aktivity na trhu práce nízko kvalifikovaných v těchto zemích. Ačkoliv je to současně i případ, kdy podíly nízko kvalifikovaných na populaci v produktivním věku v těchto zemích jsou významně pod průměrem EU.

Pokud se zaměříme na míry nezaměstnanosti, průměrná míra nezaměstnanosti pro nízko kvalifikované v EU je více než dvakrát vyšší než pro vysoce kvalifikované. Rozdíly v mírách nezaměstnanosti mezi těmito dvěma skupinami jsou zejména výrazné v České republice a na Slovensku, a rovněž v Polsku.

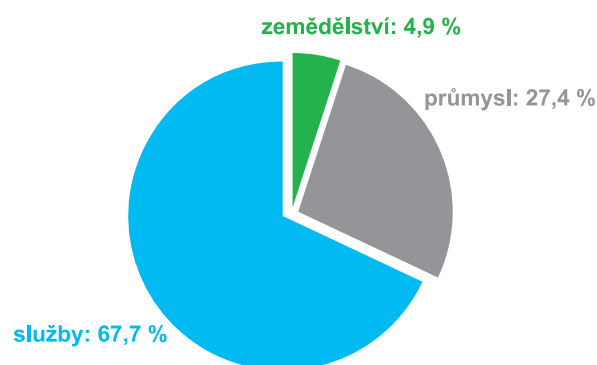
SEKTOROVÁ STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI A TRENDY

V polovině této dekády spočívala celková sektorová struktura zaměstnanosti v EU-25 ve 4,9 % celkové zaměstnanosti v zemědělství, 27,5 % v průmyslu a 67,7 % ve službách. Rostoucí význam podílu zaměstnanosti v sektoru služeb, společně s klesajícími podíly v zemědělství a průmyslu, zůstává i nadále dominantní charakteristikou.

Významné rozdíly existují a zůstávají na úrovni jednotlivých členských států Evropské unie z pohledu relativního významu podílů zaměstnanosti v rámci hlavních sektorů. Například v Polsku a Litvě představuje zemědělský sektor stále 17 %, resp. 15% celkové zaměstnanosti, přičemž tento podíl zůstává rovněž relativně vysoký v Řecku, Lotyšsku a Portugalsku. Naopak v Lucembursku, na Maltě a ve Velké Británii činí zaměstnanost v zemědělství méně než 2 % celkové zaměstnanosti. Podíl průmyslu na celkové zaměstnanosti kolísá mezi 17 % v Lucembursku a přibližně 39 % v České republice a na Slovensku. Ve všech členských státech je sektor služeb zdaleka největším zaměstnavatelem; podíl zaměstnanosti ve službách se pohybuje od úrovně pod 55 % v Polsku a ve Slovinsku, až po více než tříčtvrtinový

podíl v Nizozemsku, Švédsku a Velké Británii a více než 80 % v Lucembursku.

Struktura zaměstnanosti v EU-25

Zdroj: Eurostat

REGIONÁLNÍ ROZDÍLY NA TRHU PRÁCE

Obavy ohledně regionálních rozdílů představují dlouhodobý klíčový prvek evropských politik, včetně politik zaměstnanosti, zaměřených na to, aby hůře výkonné regiony zvýšily svoji schopnost dosáhnout Lisabonské cíle zaměstnanosti. Klíčovým cílem Lisabonské strategie je tedy zesílení teritoriální (územní) koheze neboli soudržnosti, což vyvolává potřebu determinované činnosti zaměřené na snížení regionálních rozdílů měr zaměstnanosti, nezaměstnanosti a produktivity práce.

V polovině této dekády regionální míry zaměstnanosti stále ukazovaly poměrně značné rozdíly jak v rámci EU, tak rovněž v rámci jednotlivých států. Bez ohledu na určitá vylepšení ve snížení rozdílů v zaměstnanosti mezi regiony od roku 2000 zůstává Itálie členským státem s největšími regionálními rozdíly charakterizovanými bohatým severem s vysokou mírou zaměstnanosti, kterou zároveň doplňuje nízká míra nezaměstnanosti, a naopak chudým jihem, kde panuje naopak vysoká nezaměstnanost.

Naopak britský region Bedfordshire and Hertfordshire vykazuje míru zaměstnanosti až 78,2% (rozdíl až téměř 35 procentních bodů). Zatímco většina členských států Evropské unie vykazuje pokles v rozdílech regionální míry zaměstnanosti (na úrovni regionů soudržnosti: NUTS 2) od roku 2000 (což bylo především patrné ve Španělsku, Itálii, Finsku a Velké Británii), rozdíly se v některých jiných zemích naopak zvýšily. Nejpatrněji se tento negativní trend projevoval v Rakousku, Belgii a Německu.

Vzhledem k tomu, že Itálie patří mezi čtyři největší členské země EU z hlediska počtu obyvatel i výkonnosti tamější ekonomiky, velká rozdílnost ve vývoji zaměstnanosti regionů v zemi na Apeninském poloostrově má významný dopad na celkovou míru zaměstnanosti v EU. Devět z 22 regionů NUTS 2 v Itálii má míru zaměstnanosti pod 60 % a pět z nich dokonce pod 50 %, ačkoliv mezi nimi jsou regiony, které současně zaznamenaly i největší míru zlepšení. Rozdíly mezi regiony rovněž zůstávají relativně vysoké v Belgii, Maďarsku, na Slovensku a ve Španělsku.

Naproti tomu Rakousko, Nizozemsko a Portugalsko mají nejnižší rozdíly v mírách zaměstnanosti mezi regiony, s mírou zaměstnanosti na 63 % ve všech regionech. V Polsku, které má nejnižší celkovou míru zaměstnanosti v EU, je menší rozdíl mezi regiony než v řadě jiných členských států, což napovídá – v porovnání s Itálií – že relativně slabá úroveň zaměstnanosti v Polsku je obecným problémem, a nikoliv problémem omezujícím se jen na určité regiony.

Zaměření na regionální rozdíly z perspektivy podrozvinutých regionů (regiony s mírou zaměstnanosti pod 90 % národního průměru) dává značně podobný obraz vývoje první poloviny této dekády. Zatímco ve většině členských států počet porozvinutých regionů zůstal nezměněn, v některých případech (Španělsko, Itálie) se situace zlepšila, když průměrná míra zaměstnanosti podrozvinutých regionů se více přiblížila národnímu průměru. Navíc ve Francii a Velké Británii se situace zlepšila výrazněji.

DEMOGRAFICKÉ TRENDY A MIGRACE

Na počátku roku 2006 Evropská unie (tehdy EU-25) vykazovala necelých 462 mil. obyvatel (nynější EU-27 přibližně 493 mil. obyvatel), přibližně o 2 miliony více než v roce předchozím. Nárůst populace je především výsledkem čisté migrace, z níž okolo 1 milionu připadá na Itálii a Španělsko. Nicméně pro oba tyto členské státy údaje dále vzlínají díky programům „regularizace“, kdy zahrnují i osoby, které do zemí přišly i před sledovaným datem a nyní svůj pobyt v zemi následně legalizují.

V polovině dekády členské státy EU zažily velmi rozdílné míry růstu populace. Na Kypru populace rostla průměrným meziročním tempem přibližně o 3 %, v Irsku kolem 2 %, v Lotyšsku a Litvě na druhé straně byly přírůstky záporné. V rámci EU byl přirozený přírůstek populace hlavním komponentem celkového populačního přírůstku pouze v Dánsku, ve Francii, v Lucembursku, Nizozemsku a ve Finsku. Pro všechny další členské země (s výjimkou tří baltských států a Polska, kde byla čistá migrace negativní), byla hlavním tahounem populačního přírůstku čistá migrace. Poslední trendy potvrzují význam mezinárodní migrace pro populační změny. To se promítá především v případě České republiky, Itálie a Slovinska – zemí, které by jinak vykazovaly redukcii populace. Nicméně, zatímco většina členských států registruje celkový nárůst celkové populace, tato poklesla v Německu, Maďarsku a Polsku, a zejména v Estonsku, Lotyšsku a Litvě.

Migrace

Po období spíše silného poklesu v průběhu 90. let, čistý příliv mezinárodních migrantů do EU se zvýšil v průběhu první poloviny této dekády, poté prošel mírným poklesem, ale zůstává na vysokých hladinách z pohledu dlouhodobého porovnání. Španělsko, Itálie, Německo a Velká Británie společně představují asi tři čtvrtiny tohoto čistého přílivu, zatímco Kypr je zemí s nejvyšší čistou migrační mírou.

Podle oficiálních národních statistik a odhadů Eurostatu je celkový počet osob, které jsou v členské zemi EU cizinci a v této zemi žijí, přibližně 25 milionů, tedy okolo 5,5 % celkové populace EU. V absolutních hodnotách nejvyšší počet cizinců žije ve Francii, v Německu, Itálii, ve Španělsku a Velké Británii. Ve všech členských státech s výjimkou Belgie, Kypru, Irska a Lucemburska je většina cizinců občany nečlenských zemí EU.

Struktura občanství zahraniční populace v členských státech EU se významně liší. Rovněž geografické příbuznosti, složení populace cizinců v každé zemi silně odráží její historii, zejména historické trendy migrace za prací, nedávný politický vývoj a další historické souvislosti. Například největší skupiny cizinců zahrnují turecké občany v Německu, Dánsku a Nizozemsku, občany bývalých kolonií v Portugalsku a ve

Španělsku, migranty z Albánie v Řecku, občany z ostatních součástí bývalé Jugoslávie ve Slovinsku a občany z ostatních součástí bývalého Sovětského svazu v Estonsku, Lotyšsku a Litvě. Obecně tvoří cizinci mezi 2 % - 8 % celkové populace ve většině členských států; více než 8 % v Rakousku, Belgii, na Kypru, v Estonsku, Německu, Řecku, Lotyšsku a Lucembursku. Naproti tomu cizinci tvoří méně než 2 % populace v České republice, Maďarsku, Litvě, Polsku a na Slovensku.

Situace na trhu práce pro cizince v EU

Na úrovni EU jsou výsledky trhu práce pro neobčany Evropské unie viditelně horší v porovnání s občany EU. Zatímco jejich míra ekonomické aktivity (67 %) je poměrně podobná míře ekonomické aktivity občanů EU (asi 71 %), jejich míra zaměstnanosti je podstatně nižší (55 %, v porovnání s asi 65 % pro občany EU). To se samozřejmě odráží i v míře nezaměstnanosti, která v polovině této dekády byla téměř dvojnásobná u neobčanů EU (17 %) než u občanů EU. Nicméně není obecným případem mezi členskými státy, že míra zaměstnanosti pro neobčany EU je nižší než pro občany EU.

V mnoha nových členských státech, stejně jako v Řecku, Španělsku a Portugalsku, byla v polovině dekády míra zaměstnanosti pro neobčany EU vyšší než v případě občanů EU. Nicméně ve většině členských států integrace trhu práce pro neobčany EU zůstává významným problémem, zejména pak v Belgii, Dánsku, Finsku, Nizozemsku a Švédsku, kde rozdíly v mírách zaměstnanosti v porovnání k občanům EU přesahují 20 procentních bodů a současně zde existují silné disparity v mírách nezaměstnanosti. Například v Nizozemsku je rozdíl v mírách zaměstnanosti až 33 procentních bodů a Belgie má nejnižší míru zaměstnanosti pro neobčany EU na pouhých 35%.

Na úrovni EU je rozdíl v situaci na trhu práce občanů a neobčanů EU dokonce ještě zřetelnější pro vysoce kvalifikovanou populaci. Ukazuje silné nevyužívání významného lidského kapitálu. Míra zaměstnanosti pro vysoce kvalifikované občany EU byla okolo 83 % v polovině dekády, zatímco vysoce kvalifikovaní neobčané EU měli mnohem nižší míru pouze 67 %. Rozdíly v mírách zaměstnanosti pro středně kvalifikované (69 % versus 63 %) a nízko kvalifikované (46 % pro obě skupiny) jsou mnohem méně výrazné na úrovni EU.

Co se týče genderového rozložení, neobčanky EU čelily především obtížím a komplikacím v porovnání s občankami EU. Míry zaměstnanosti jsou nižší pro všechny kvalifikační úrovně a rozdíl je především viditelný v případě vysoce kvalifikovaných žen, kde rozdíl mezi mírami zaměstnanosti pro neobčanky a občanky EU přesahuje 20 procentních bodů.

V rubrice Dotační výzvy sledujeme za přispění dceřiné společnosti RAVEN EU Advisory aktuálně vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace ze strukturálních fondů a Kohezního fondu EU. V tabulce jsou monitorovány informace o operačním programu, o konkrétních oblastech podpory, typu vhodného žadatele a datu uzávěrky předkládání žádostí o dotaci. Máte-li zájem získat více informací k jednotlivým výzvám, prosím, kontaktujte nás na emailu EU_office@csas.cz nebo na telefonu 261 07 3484.

Vyhlášené výzvy k předkládání žádostí o dotace z fondů EU

Operační program	(Pod)Oblast podpory/Program	Vhodný žadatel	Uzávěrka
OP Podnikání a inovace	Prosperita – podpora v režimu veřejné podpory	Právnícká osoba - provozovatel vědeckotechnického parku, centra pro transfer technologií nebo podnikatelského inkubátoru	31.7.2009
	Prosperita – režim podpory nezakládající veřejnou podporu	Vysoká škola, veřejná výzkumná instituce, samostatná územně správní jednotka či jiná právnícká osoba, jejímž vlastníkem je vysoká škola, veřejná výzkumná instituce či jednotka územní samosprávy	31.7.2009
Operační program Životní prostředí	Oblast podpory 3.1 : Výstavba a rekonstrukce zařízení pro zvýšení OZE pro výrobu tepla a elektřiny	Česká republika, kraje, obce a města a jejich příspěvkové organizace a organizační složky, svazky obcí, veřejné vysoké školy, NNO	18.12.2009
	Oblast podpory 4.1 : Zkvalitnění nakládání s odpady	Česká republika, kraje, obce a města a jejich příspěvkové organizace a organizační složky, svazky obcí, státní podniky, státní organizace, vysoké školy, NNO, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty	10.10.2008
	Oblast podpory 4.2 : Odstraňování starých ekologických zátěží	stejně jako u oblasti podpory 4.1	10.10.2008
	Oblast podpory 5.1 : Omezování průmyslového znečištění	Česká republika, kraje, obce a města a jejich příspěvkové organizace a organizační složky, svazky obcí, státní podniky, státní organizace, veřejné výzkumné instituce, obecně prospěšné společnosti, podnikatelské subjekty, správci povodí a vodních toků, provozovatelé systému předpovědní povodňové služby, ostatní nepodnikatelské subjekty vlastněné z více než 50 % majetku obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, obchodní společnosti vlastněné obcemi či jinými veřejnoprávními subjekty, veřejné vysoké školy	10.10.2008
ROP Severovýchod	Oblast podpory 2.2 : Rozvoj měst	Kraje, obce s více než 5000 obyvateli, organizace zřizované nebo zakládané kraji a obcemi, svazky obcí, NNO, HK ČR a její složky, zájmová sdružení právnických osob	11.11.2008
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Oblast podpory 1.1 : Adaptabilita a konkurenceschopnost	Podnikatelé, NNO, profesní a podnikatelská sdružení, školy	15.10.2008
	Oblast podpory 3.1 : Podpora sociální integrace a sociálních služeb	Kraje a organizace zřizované kraji působící v sociální oblasti, obce a organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, NNO působící v sociální oblasti, poskytovatelé sociálních služeb	13.10.2008
	Oblast podpory 3.2 : Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit	Kraje a organizace zřizované kraji působící v sociální oblasti, obce a organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, NNO působící v sociální oblasti, poskytovatelé sociálních služeb, orgány státní správy, organizační složky státu a příspěvkové organizace státu působící v oblasti integrace příslušníků romských lokalit, vzdělávací instituce	31.12.2013
	Globální grant v rámci oblasti podpory 3.1 : Podpora vzdělávání a procesů v sociálních službách	Kraje a organizace zřizované kraji působící v sociální oblasti, obce a organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti, NNO působící v sociální oblasti, poskytovatelé sociálních služeb, orgány státní správy, vzdělávací instituce	13.10.2008
IOP	Integrované plány rozvoje měst	Města od 20 000 obyvatel	30.12.2008
ROP Jihovýchod	Oblast podpory 3.2 : Rozvoj regionálních středisek	Obce a města s 5 000 – 49 999 obyvateli a města Pohořelice a Židlochovice, organizace zřizované nebo zakládané obcemi vymezenými výše, NNO, vzdělávací instituce, malí a střední podnikatelé	17.10.2008
	Oblast podpory 3.3 : Rozvoj a stabilizace venkovských sídel	Obce a města s počtem obyvatel od 500 do 5.000, svazky obcí, organizace zřizované a založené dobrovolnými svazky obcí a obcemi s počtem obyvatel od 500 do 5.000, NNO, MAS	19.9.2008

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (HDP per capita k průměru EU, růst HDP, míra nezaměstnanosti), vnější ekonomické stability (běžný účet k HDP), fiskální stability (veřejné rozpočty k HDP, veřejný dluh k HDP) či cenové charakteristiky (meziroční inflace na bázi indexu HICP, úroveň cenových hladin). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele pro celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové makroekonomické ukazatele

v %	Růst HDP			Saldo běžného účtu k HDP			Míra nezaměstnanosti			Meziroční inflace		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	V-08	VI-08	VII-08	V-08	VI-08	VII-08
Belgie	1,7	2,8	2,7	3,0	3,3	3,3	6,9	7,0	7,1	5,1	5,8	5,9
Bulharsko	6,2	6,3	6,2	-11,5	-16,3	-22,0	5,6	5,5	5,3	14,0	14,7	14,4
ČR	6,4	6,4	5,8	-2,3	-3,1	-2,4	4,4	4,4	4,3	6,8	6,6	6,8
Dánsko	2,5	3,9	1,8	4,4	2,6	1,1	2,7	2,6	2,3	3,6	4,2	4,4
Německo	0,8	2,9	2,5	4,7	5,2	6,9	7,5	7,4	7,3	3,1	3,4	3,5
Estonsko	10,2	11,2	7,1	-10,1	-15,7	-15,7	3,9	3,9	4,0	11,4	11,5	11,2
Irsko	6,0	5,7	5,3	-3,5	-4,2	-5,0	5,5	5,7	5,9	3,7	3,9	3,6
Řecko	3,8	4,2	4,0	-13,4	-14,4	-16,2	n/a	n/a	n/a	4,9	4,9	4,9
Španělsko	3,6	3,9	3,8	-7,5	-8,8	-10,0	10,4	10,7	11,0	4,7	5,1	5,3
Francie	1,7	2,0	1,9	-1,7	-2,2	-2,6	7,5	7,5	7,3	3,7	4,0	4,0
Itálie	0,6	1,8	1,5	-1,2	-2,0	-1,7	n/a	n/a	n/a	3,7	4,0	4,0
Kypr	3,9	4,0	4,4	-5,9	-5,9	-7,3	3,5	3,6	3,7	4,6	5,2	5,3
Lotyšsko	10,6	11,9	10,2	-12,5	-22,5	-22,9	5,6	5,7	5,7	17,7	17,5	16,5
Litva	7,9	7,7	8,8	-7,2	-10,5	-13,8	4,5	4,4	4,6	12,3	12,7	12,4
Lucembursko	5,0	6,1	5,2	10,9	10,3	9,1	4,1	4,1	4,2	4,8	5,3	5,8
Maďarsko	4,1	3,9	1,3	-6,8	-6,5	-5,0	7,6	7,6	7,6	6,9	6,6	7,0
Malta	3,4	3,4	3,8	-8,8	-8,3	-5,5	5,8	5,8	5,7	4,1	4,4	5,6
Nizozemí	1,5	3,0	3,5	7,1	7,6	8,4	2,8	2,7	2,6	2,1	2,3	3,0
Rakousko	2,0	3,3	3,4	3,0	3,5	4,7	4,2	4,1	4,2	3,7	4,0	3,8
Polsko	3,6	6,2	6,5	-1,6	-3,1	-3,7	7,5	7,3	6,8	4,3	4,3	4,5
Portugalsko	0,9	1,3	1,9	-9,8	-9,8	-9,8	7,6	7,6	7,5	2,8	3,4	3,1
Rumunsko	4,2	7,9	6,0	-8,9	-10,4	-13,9	n/a	n/a	n/a	8,5	8,7	9,1
Slovinsko	4,1	5,7	6,1	-2,0	-2,8	-4,8	4,3	4,2	4,2	6,2	6,8	6,9
Slovensko	6,6	8,5	10,4	-8,5	-7,7	-5,4	10,4	10,4	10,3	4,0	4,3	4,4
Finsko	2,8	4,9	4,4	3,9	4,9	4,4	6,3	6,3	6,3	4,1	4,3	4,3
Švédsko	3,3	4,1	2,6	6,1	8,5	6,5	5,4	5,3	5,3	3,9	4,1	4,1
Velká Británie	1,8	2,9	3,1	-2,5	-3,9	-4,2	5,3	n/a	n/a	3,3	3,8	4,4
EU	1,9	3,0	2,9	-0,4	-0,9	-0,9	6,8	6,8	6,8	4,0	4,3	4,4

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP			Veřejný dluh k HDPv			HDP per capita k ø EU			Cenová hladina k ø EU		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Belgie	-2,3	0,3	-0,2	92,1	88,2	84,9	121,0	119,6	118,1	106,0	106,2	105,4
Bulharsko	1,8	3,0	3,4	29,2	22,7	18,2	35,3	36,7	38,1	43,1	44,8	46,0
ČR	-3,6	-2,7	-1,6	29,7	29,4	28,7	76,5	78,5	82,0	58,4	61,5	62,6
Dánsko	5,0	4,8	4,4	36,4	30,4	26,0	126,5	125,6	122,8	139,6	139,2	136,9
Německo	-3,4	-1,6	0,0	67,8	67,6	65,0	115,0	114,0	113,2	103,7	103,3	103,2
Estonsko	1,8	3,4	2,8	4,5	4,2	3,4	62,8	68,3	72,1	64,6	66,5	71,3
Irsko	1,6	3,0	0,3	27,4	25,1	25,4	143,6	145,3	146,3	124,8	124,9	126,0
Řecko	-5,1	-2,6	-2,8	98,0	95,3	94,5	96,1	97,2	97,9	88,4	89,1	88,6
Španělsko	1,0	1,8	2,2	43,0	39,7	36,2	102,9	104,8	106,9	92,0	93,3	93,0
Francie	-2,9	-2,4	-2,7	66,4	63,6	64,2	112,3	111,8	111,3	107,4	107,3	106,7
Itálie	-4,2	-3,4	-1,9	105,8	106,5	104,0	105,1	103,2	101,4	104,0	104,1	102,9
Kypr	-2,4	-1,2	3,3	69,1	64,8	59,8	92,5	91,8	92,7	89,7	90,1	87,7
Lotyšsko	-0,4	-0,2	0,0	12,4	10,7	9,7	49,9	53,6	58,0	57,1	60,6	65,0
Litva	-0,5	-0,5	-1,2	18,6	18,2	17,3	53,1	56,1	60,3	55,1	56,6	59,7
Lucembursko	-0,1	1,3	2,9	6,1	6,6	6,8	264,0	278,9	276,4	102,7	103,2	105,1
Maďarsko	-7,8	-9,2	-5,5	61,6	65,6	66,0	64,1	64,9	63,5	63,5	60,0	65,7
Malta	-3,0	-2,5	-1,8	70,4	64,2	62,6	77,4	76,9	77,1	73,1	73,4	73,2
Nizozemí	-0,3	0,5	0,4	52,3	47,9	45,4	131,0	130,4	130,9	104,5	103,9	103,1
Rakousko	-1,5	-1,5	-0,5	63,5	61,8	59,1	128,7	127,4	128,2	101,9	101,2	100,0
Polsko	-4,3	-3,8	-2,0	47,1	47,6	45,2	51,2	52,4	53,6	61,3	62,1	63,4
Portugalsko	-6,1	-3,9	-2,6	63,6	64,7	63,6	75,4	74,4	74,7	85,3	85,7	84,6
Rumunsko	-1,2	-2,2	-2,5	15,8	12,4	13,0	35,4	38,8	40,7	54,3	57,0	64,7
Slovinsko	-1,5	-1,2	-0,1	27,5	27,2	24,1	86,8	87,7	88,8	75,8	75,3	76,9
Slovensko	-2,8	-3,6	-2,2	34,2	30,4	29,4	60,5	63,6	68,6	55,8	58,3	63,0
Finsko	2,9	4,1	5,3	41,3	39,2	35,4	115,1	116,8	116,2	123,3	121,7	121,4
Švédsko	2,2	2,3	3,5	50,9	45,9	40,6	123,6	124,4	126,2	117,9	117,5	116,4
Velká Británie	-3,4	-2,6	-2,9	42,1	43,1	43,8	119,1	117,8	115,9	110,2	110,8	112,3
EU	-2,5	-1,4	-0,9	62,6	61,3	58,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

